

Seznam použitých zkratk	X
Úvod	XI

1 Agresivní chování – identifikace, příčiny a vliv agresivity na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích	1
1.1 Agrese	1
1.1.1 Biologické předpoklady agrese	3
1.1.1.1 Hormony	3
1.1.1.2 Mozek a neurofyziologické mechanismy	4
1.2 Definice agresivního řízení	5
1.3 Příčiny agresivního chování	9
1.3.1 Vyhledávání vzrušení	12
1.3.2 Souvislost mezi sklonem ke kriminalitě a dopravní delikvencí	14
1.3.3 Nemáme s agresivitou problém všichni?	15
1.4 Vliv agresivního řízení na životní prostředí	16
1.4.1 Spotřeba pohonných hmot	17
1.4.2 Hluk	20
2 Přehled stavu problematiky v České republice, porovnání se zahraničím	24
2.1 Statistiky dopravní nehodovosti	24
2.1.1 Porovnání dopravních nehod podle jejich závažnosti	25
2.1.2 Vývoj socioekonomických ztrát z dopravní nehodovosti	26
2.1.3 Dopravní nehodovost zaviněná bezohlednou, agresivní, neohleduplnou jízdou v České republice	28
2.1.4 Statistika bodového hodnocení řidičů v České republice	29
2.2 Příklady řešení problematiky ve vybraných zahraničních státech	33

2.2.1	Kanada	33
2.2.2	Nizozemsko	35
2.2.3	Švýcarsko	35
2.2.4	Slovensko	36
2.2.5	USA	36
2.2.6	Austrálie (provincie Victoria)	40
2.2.7	Česká republika	41
2.3	Průzkumy veřejného mínění	48
2.3.1	Průzkum agentury TNS opinion – Courtesy on the Road (Ohleduplnost na silnici)	48
2.3.1.1	Závěry z průzkumu	54
2.3.2	Průzkum Ministerstva dopravy, pošt a telekomunikací na Slovensku	54
2.3.2.1	Závěry z průzkumu	55
2.3.3	Výzkum instituce The Traffic Injury Research Foundation (TIRF) v Kanadě	56
2.3.3.1	Závěry z průzkumu	58
2.3.4	Průzkum instituce Gallup Europe	58
2.3.4.1	Závěry z průzkumu	63
2.3.5	Projekt SARTRE 3	63
2.3.5.1	Závěry z průzkumu	65
2.3.6	Průzkum společnosti LeasePlan	65
2.3.6.1	Závěry z průzkumu	69
2.3.7	Závěry ze všech zmíněných průzkumů	70

3 Výběr statisticky významných případů poukazujících na přítomnost agresivity – analýza cílové skupiny agresorů

3.1	Pilotní terénní výzkum agresivních účastníků silničního provozu v ČR	71
3.1.1	Popis experimentu	72
3.1.1.1	Vytvoření databáze bezohledných či agresivních událostí	72
3.1.1.2	Vyhodnocení databáze bezohledných či agresivních událostí	75
3.1.2	Stručné shrnutí výsledků pilotního experimentu	85
3.2	Celorepublikový terénní výzkum Agresivní projevy řidičů motorových vozidel	86

3.2.1	Souhrnné informace o celorepublikovém experimentu . . .	86
3.2.2	Rozdělení podle typu incidentu	88
3.2.3	Rozdělení podle továrních značek vozidel	90
3.2.4	Rozdělení incidentů podle úseku komunikací	91
3.2.5	Rozdělení podle kraje registrace vozidel	92
3.2.6	Ostatní zaznamenané údaje	93
3.2.7	Závěry z celorepublikového výzkumu	93

4 Prevence, represe a legislativa – jak eliminovat agresivní chování řidičů v České republice 94

4.1	Prevence	95
4.1.1	Dopravní výchova a vzdělávání řidičů	96
4.1.2	Řidičský průkaz na zkoušku	97
4.1.3	Informační kampaně a preventivní projekty	98
4.2	Legislativa a vymahatelnost práva	103
4.2.1	Pravidla silničního provozu	103
4.2.2	Postihy za dopravní přestupky	104
4.2.3	Bodové hodnocení řidičů (bodový systém)	111
4.2.4	Získávání a zdokonalování odborné způsobilosti řidičů	114
4.2.5	Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla	115
4.2.6	Přeshraniční vymahatelnost práva v rámci EU	116

5 Závěr 120

Seznam použité literatury	123
Seznam použitých právních předpisů	126
Seznam použitých zahraničních právních předpisů	127
Seznam použitých jiných právních dokumentů	128
Seznam použitých webových stránek	129
Rejstřík	131